

Conceptverslag PRT 22 mei 2025 (met minister Faber)

Deelnemers

Ina Adema (CdK/voorzitter PRT Noord-Brabant)
Marjolein Faber (minister van Asiel en Migratie)
Wilma Dirken (gedeputeerde)
Marc Oudenhoven (gedeputeerde)
Hans Janssen, burgemeester (Hart van Brabant/ voorzitter RRT)
Mark Buijs, burgemeester (Markiezen/ plv. voorzitter RRT)
Boy Scholtze, burgemeester (De Baronie/ plv. voorzitter RRT)
Kees van Rooij, burgemeester (Noordoost/ voorzitter RRT)
Roland van Kessel, burgemeester (Zuidoost/ plv. voorzitter RRT)
Eric Logister, wethouder (Hart van Brabant)

Verhinderd: Jeroen Dijsselbloem, Caroline van Brakel, Arjen van Drunen, Rik Compagne

Verslag

Woord van welkom door de CdK, speciaal voor de minister. De agenda wordt vastgesteld.

Minister Faber maakt een rondgang langs alle PRT's. De minister geeft een korte toelichting op het Europees asielbeleid en de wetten op gebied van asiel & migratie die in Nederland in voorbereiding zijn. Doorstroom en uitstroom van statushouders ziet de minister als cruciaal om de overbelaste asielketen lucht te geven. Het intrekken van de Spreidingswet en het aannemen van de voorgestelde asielwetten zal de komst van vluchtelingen naar Nederland beperken, verwacht de minister.

De CdK deelt de zorgen van de burgemeesters die in de frontlinie staan om het Rijksbeleid te verdedigen en geconfronteerd worden met zwalkend rijksbeleid met als gevolg confrontaties met burgers en demonstranten. Geweld en intimidatie tegen volksvertegenwoordigers en medewerkers belast met asielopvang moet altijd veroordeeld worden.

Hans Janssen roept op tot bestuurlijke support voor burgemeesters die onder druk staan.

Mark Buijs ondersteunt deze oproep. Inwoners stellen zich anders op en denken dat er geen opvang nodig is (intrekken Spreidingswet). Ook spannend voor raadsleden. Roosendaal moet opnieuw beginnen. De kosten zijn enorm.

Kees van Rooij: drie burgemeester in Brabant Noord die te maken hebben gehad met demonstraties. Relschoppers komen vaak van buiten. Oproep tot morele steun vanuit het Rijk. Schouder aan schouder staan.

Roland van Kessel: Gemeenten haken af. Wil een stevig signaal van uit het Rijk.

CdK: We zullen mensen die recht hebben op huisvesting moeten huisvesten. Anders laten we Ter Apel en Budel in de kou staan. De Spreidingswet geldt onverkort.

Minister Faber spreekt haar steun uit aan de bestuurders die te maken hebben gekregen met de ongeregeldheden. De verwachting is dat we op 1 juli landelijk 75.000 opvangplekken realiseren. Ter Apel blijft onder de 2000. Statushouders moeten doorstromen. 60 gemeenten in Nederland willen een doorstroomlocatie. Hierover is ze in gesprek met de minister van VRO.

Mark Buijs: Pleidooi om de Spreidingswet te handhaven. Helder signaal vanuit het ministerie; dus ook dwang toepassen. Dit ook om te voorkomen dat de lokale democratie onder druk komt te staan.

Hans Janssen: U (minister) heeft de rol als burgermoeder, dat vraagt om naast burgemeesters en bestuurders te staan als er iets gebeurt. Steun nodig vanuit ministerie/ Rijk.

Eric Logister: Een van de opties om statushouders te laten doorstromen is om na de doorstroomlocatie te zorgen voor huisvesting. Zo snel mogelijk inburgering op gang brengen. Een definitieve locatie helpt daarbij (regionale plaatsing). Verzoek aan ministerie van VRO om definitieve plaatsing van statushouders in de regio.

Minister Faber geeft aan te streven naar vaste capaciteit van 41.000 opvangplekken (ijzeren voorraad). De wet tweestatusstelsel zal naar verwachting eraan bijdragen de instroom te beperken. Ook als het gaat om nareizigers. Ze vraagt de leden van de PRT om deze lijn te ondersteunen.

Mark Buijs: Snelle integratie is essentieel. Gezamenlijkheid is ook om de Spreidingswet in stand te houden.

Boy Scholtze: Wat zijn de concrete plannen van de Minister als het gaat om kleinschalige opvang?

Minister Faber geeft aan de voorkeur te geven aan grote locaties, ook al blijft kleinschalige opvang mogelijk na 1 juli 2027. De regeling bestaat, er zijn nu alleen nog beperkt financiële middelen beschikbaar voor gemeenten. Hierover is de minister nog in overleg met de minister van Financiën.

 Het COA heeft mogelijkheden. Het COA zorgt ook voor financiering. Een kleinschalige gemeentelijke opvang is duurder. Satelliet constructie: Goedkope optie. Scheelt in de kosten. 40 procent is nog steeds noodopvang. Erg duur. Behoeft bij gemeenten in groot om meerjarige tegemoetkoming te krijgen.

Boy Scholtze: Helderheid helpt. Kleinschaligheid heeft veel voordelen.

Minister Faber geeft aan dat kleinschalige opvang vaak relatief rustig verloopt. Gemeenten beamen dit. Minister wil daarom de mogelijkheden en financiering van kleinschalige opvang nader (laten) onderzoeken.

Kees van Rooij: maatschappelijk geen gedoe met kleinschalig gemeentelijke opvang. Normaliseren van de opvang. 80 procent van de asielzoekers die mogen werken werkt ook.

Mark Buijs: Maatschappelijke kosten dalen aanzienlijk bij langdurige financiering van langdurige opvang.

Langdurige opvang vraagt om langdurige financiering

Toelichting door Hans Janssen: Als de locatie leeg komt te staan beschikbaar stellen aan andere doelgroepen (zoals spoedzoekers).

Minister Faber geeft aan dat dit in lijn ligt met de gesprekken die hierover gevoerd worden met de minister van VRO.

Daadwerkelijk realiseren van vaste voorraad (41000) is van belang. Het COA maakt nu al de afspraak voor het plaatsen van andere doelgroepen wanneer er ruimte ontstaat in de toekomst.

Doorstroomlocaties

Kees van Rooij: Afstemming Kabinetsbesluit is echt noodzaak bij de huisvesting van statushouders. Hoe eerder gestart kan worden met integratie en participatie des te beter. Het verbod op de voorrang statushouders bij sociale huurwoningen is niet wenselijk. Dat besluit staat haaks op voorstel doorstroomlocaties. Het worden dan geen doorstroomlocaties. Minister VRO moet wet niet indienen. Dan kunnen doorstroomlocaties wel effect hebben. Met verbod op voorrang niet. 800.000 arbeidsmigranten zijn er in Nederland. Er is overleg vanuit de gemeenten met werkgevers om statushouders in te zetten voor het werk dat nu gedaan wordt door arbeidsmigranten. Werk is voor iedereen belangrijk, dat geeft maatschappelijke rust. Hoe staat de minister tegenover de gesprekken van de gemeenten met private partijen om meer statushouders aan werk te helpen. En daardoor minder arbeidsmigranten nodig te hebben in de nabije toekomst?

Minister Faber geeft aan dat het verbod op voorrang voor statushouders is opgenomen in het regeerakkoord. Dit moet wel een samenhangend pakket zijn dat in de juiste volgorde beleidsmatig aangepakt worden. De minister streeft naar de realisatie van doorstroomlocaties in delen van het land waar veel werkgelegenheid is.

Kees van Rooij: Heel belangrijk om rust te creëren dmv langjarige afspraken.

Minister Faber heeft hierover gesproken met de minister van Financiën. Het is voor nu ingewikkeld om te komen tot langjarige financiële afspraken.

Opvang Oekraïners

Toelichting door [REDACTED] Fluctuaties in het beeld. Soms druk op de opvangcapaciteit, de week daarna weer voldoende plekken beschikbaar. Oekraïners vinden ook vaak hun weg bij kennissen/ familie.

Toekomstperspectief → Richtlijn Tijdelijk Bescherming voor ontheemden uit Oekraïne verloopt per maart 2026. Het ministerie denkt na op welke wijze een eventuele terugkeer te faciliteren.

Minister Faber geeft aan dat er in juni JBZ Europese Raad is. Daar wordt besproken of deze regeling verlengd wordt. De minister schat nu in van wel. Maar er zijn ook andere signalen van landen binnen de EU. Als er een wapenstilstand komt dan waarschijnlijk geen nieuwe opvang meer. De minister geeft aan dat het kabinet wil inzetten op terugkeer, ook omdat de Oekraïense autoriteiten daarom verzocht hebben.